

Паслядоўнасць чаргавання па сменах-
новае ў Працоўным кодэксе.

У сувязі з уступленнем у сілу 28.01.2020 новай рэдакцыі Працоўнага кодэкса (далей ПК) неабходна быць у курсе змяненняў, унесеныя у ПК. Акрамя таго, тэма працоўнага часу сярод наймальнікаў заўсёды выклікала неадназначнае тлумачэнне, што ў наступным магло пацягнуць парушэнне працоўнага заканадаўства.

У новай рэдакцыі ПК, вызначэнне рэжыму працоўнага часу не змянілася, які згодна з часткай 2 артыкула 123 ТК вызначае час пачатку і заканчэння працоўнага дня (змены), час абедзеннага і іншых перапынкаў, паслядоўнасць чаргавання работнікаў па зменах, працоўныя і выходныя дні.

Як у ранейшай, так і ў новай рэдакцыі ПК (ч.2 арт.32), змена рэжыму працоўнага часу, уключаючы ўстанаўленне або адмену няпоўнага працоўнага часу з'яўляецца зменай істотных умоў працы. Раней, да ўступлення ў сілу змяненняў у ТК, пад змяненнем рэжыму працоўнага часу разумелася змена якога-небудзь яго элемента. Напрыклад, час пачатку і (або) заканчэння працоўнага дня (змены), часу абедзеннага і (або) іншых перапынкаў, паслядоўнасці чаргавання работнікаў па зменах, рабочых і (або) выходных дзён.

Пры праверках, часта сустракаліся сітуацыі, калі ў табелі ўліку працоўнага часу наймальнік у аднабаковым парадку замяняў (перастаўляў) запланаваныя работніку графікам работ (зменнасці) выходныя дні на рабочыя. Пры выяўленні такіх фактаў, дадзенае парушэнне расцэньвалася як прыцягненне работніка без загаду і яго згоды да працы ў выходныя дні або (і) да звышурочнай работы.

У новай рэдакцыі ТК, адна з састаўных частак працоўнага часу «паслядоўнасць чаргавання работнікаў па зменах» выпадае з катэгорыі істотных умоў працы. Такім чынам, згодна з часткай 2 артыкула 32 ПК, змена паслядоўнасці чаргавання работнікаў па зменах (артыкул 123 ПК) не з'яўляецца зменай істотных умоў працы і апавяшчаць работнікаў аб змене паслядоўнасці чаргавання па зменах за месяц, не патрабуецца.

У частцы 6 артыкула 123 ПК, замацавана права наймальніка на змяненне работніку паслядоўнасці чаргавання па зменах у выпадку ўзнікнення вытворчай неабходнасці (частка 2 артыкула 33 ПК), пры гэтым наймальнік абавязаны папярэдзіць пра гэта работнікаў не пазней чым за дзень да пачатку змены.

Пералік выпадкаў вытворчай неабходнасці прыведзены ў частцы 2 артыкула 33 ПК, які з'яўляецца вычарпальным і не падлягае пашыранаму тлумачэнню наймальнікам.

Галоўны дзяржаўны інспектар
аддзела нагляду за выкананнем
заканадаўства аб працы Гарадзенскага
абласнога ўпраўлення Дэпартамента
дзяржаўнай інспекцыі працы

І.М. Федаровіч

28.02.2020